

Sygn. I C 1138/19

## WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

**Dnia 03 marca 2021 r.**

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Ewa Harasimiuk

po rozpoznaniu w dniu 17 lutego 2020 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W.

przeciwko B. J. i M. J. (1)

o zapłatę

I. zasądza od B. J. i M. J. (1) solidarnie na rzecz (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. kwotę 325.475.67 (trzysta dwadzieścia pięć tysięcy czterysta siedemdziesiąt pięć złotych sześćdziesiąt siedem groszy) złotych wraz z dalszymi odsetkami umownymi naliczanymi od dnia 11 lipca 2020 r. do dnia zapłaty w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego w stosunku rocznym, jednak nie wyższej niż wysokość odsetek maksymalnych za opóźnienie, tj. dwukrotności sumy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych, przy czym odpowiedzialność B. J. i M. J. (1) ograniczona jest do wysokości hipotek zwykłej i kaucyjnej, wpisanych na rzecz (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. obciążających nieruchomości, dla których przez Sąd Rejonowy w Piasecznie prowadzone są księgi wieczyste KW nr (...) i KW nr (...);

II. w pozostałym zakresie powództwo oddała;

III. zasądza od B. J. i M. J. (1) solidarnie na rzecz (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. kwotę 31.143,00 zł (trzydzieści jeden tysięcy sto czterdzieści trzy złote) tytułem zwrotu kosztów postępowania w sprawie, w tym kwotę 10.800,00 (dziesięć tysięcy osiemset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt I C 1138/19

## UZASADNIENIE

Pozwem o zapłatę w postępowaniu nakazowym z dnia 7 lutego 2019 r. (data nadania w placówce Urzędu Pocztowego), modyfikowanym w toku procesu, powódka (...) spółka akcyjna z siedzibą w W. wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanych B. J. i M. J. (1) kwoty łącznej 452.574,86, na którą składały się następujące kwoty:

- 325.475,67 zł tytułem należności głównej wraz z dalszymi odsetkami umownymi naliczanymi od dnia 6 lutego 2019 r. do dnia zapłaty w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego w stosunku rocznym, jednak nie więcej niż wysokość odsetek maksymalnych za opóźnienie, tj. dwukrotności sumy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych,

- 127.099,19 zł tytułem nieskapitalizowanych odsetek umownych liczonych od 10 stycznia 2015 r. do 5 lutego 2019 r.

z ograniczeniem odpowiedzialności pozwanych do egzekwowania tej należności z obciążonych hipotekami nieruchomości:

- położonej w miejscowości H., dla której Sąd Rejonowy w Piasecznie IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...),

- położonej w miejscowości N., dla której Sąd Rejonowy w Piasecznie IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...)

do wysokości określonej ustanowionymi hipotekami.

Nadto wniesiono o zasądzenie od pozwanych na rzecz powódki zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. (pozew k. 5-6v, pismo k. 64-68).

Zarządzeniem z dnia 4 września 2019 stwierdzono brak podstaw do wydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym i skierowano sprawę do postępowania zwykłego (zarządzenie k. 38).

W odpowiedzi na pozew wniesiono o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powódki na rzecz pozwanych zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego. W uzasadnieniu podniesiono zarzut nieudowodnienia roszczenia wobec M. J. (2) co do zasady jak i do wysokości, zarzut nieustalenia wysokości świadczenia, zarzut niedochodzenia przez powódkę spełnienia świadczenia od M. J. (2), zarzut przedawnienia roszczenia oraz zarzut nieudowodnienia przez powoda skutecznego wypowiedzenia umowy kredytu M. J. (2)(odpowiedź na pozew k. 57-58).

#### **Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:**

W dniu 7 lipca 2010 r. pomiędzy powódką a M. J. (2) została zawarta umowa nr (...) kredytu (...). Zgodnie z treścią umowy kredytu, powódka udzieliła kredytu gotówkowego przeznaczonego na zakup nieruchomości w kwocie 500.000,00 zł na okres kredytowania wynoszący 120 miesięcy (§1 umowy). Od kwot rat kredytu niespłaconych w terminie w całości lub w części kredytobiorca naliczał i pobierał odsetki wg zmiennej stopy procentowej, obowiązującej w (...) SA w okresie utrzymywania się zaległości w spłacie kredytu, dla kredytów przeterminowanych i kredytów postawionych po upływie terminu wypowiedzenia w stan natychmiastowej wymagalności. W dniu zawarcia umowy kredytu stopa procentowa dla tych kredytów wynosiła 20% w stosunku rocznym (§12 umowy).

Umowne zabezpieczenie spłaty kredytu stanowiło:

1) umowne prawo potrącenia wymagalnych należności (...) SA z wierzytelnościami kredytobiorcy z tytułu środków zgromadzonych na rachunku kredytobiorcy oraz wpływających na ten rachunek,

2) poręczenie na zasadach ogólnych według kodeksu cywilnego, poręczenie wekslowe,

3) hipoteka umowna łączna zwykła w kwocie 500.000,00 zł na zabezpieczenie spłaty należności głównej oraz hipoteka umowna łączna zwykła w kwocie 250.000,00 zł na zabezpieczenie spłaty odsetek wynikających z umowy ustanowione na następujących nieruchomościach: nieruchomość zlokalizowana w miejscowości H., dla której Sąd Rejonowy w Piasecznie prowadzi księgę wieczystą o nr (...) oraz nieruchomość zlokalizowana w miejscowości N., dla której Sąd Rejonowy w Piasecznie prowadzi księgę wieczystą o numerze (...), (§13 umowy). (...) SA mógł wypowiedzieć umowę w części dotyczącej spłaty kredytu m. in. W przypadku wystąpienia zaległości w spłacie dwóch pełnych rat kredytu za co najmniej dwa okresy płatności. Wypowiedzenie umowy miało zostać poprzedzone wysłaniem przez (...) SA do kredytobiorcy listem poleconym wezwania do zapłaty zaległych należności. Kredytobiorca zobowiązany był do wpłaty zaległej należności w terminie 7 dni od otrzymania wezwania pod rygorem wypowiedzenia umowy. Termin wypowiedzenia umowy wynosił 30 dni (§16 umowy). W następnym dniu po upływie ostatniego dnia terminu wypowiedzenia całe zadłużenie z tytułu udzielonego kredytu wraz z odsetkami i należnymi opłatami stawało się zadłużeniem przeterminowanym i wymagalnym. Od całego zadłużenia przeterminowanego z tytułu udzielonego kredytu, z wyłączeniem kwoty należnych odsetek oraz opłat i prowizji, (...) SA naliczał i pobierał odsetki według stopy

procentowej określonej w § 12 umowy (§17 umowy). Strony uzgodniły, iż kredyt zostanie wypłacony po dostarczeniu do oddziału banku potwierdzenia złożonego we właściwym sądzie wniosków o wpis hipotek wymienionych w § 13 umowy (§22 umowy). Integralną część umowy stanowiły: plan spłaty, wyciąg z Taryfy, oświadczenie (...) SA o wpisie hipoteki (§26 umowy) (umowa kredytu k. 8-10, harmonogram spłat k. 11-13, KW k. 14-23, uchwały zarządu banku (...) SA k. 78-80). Na datę udzielenia zabezpieczenia właścicielem nieruchomości był M. J. (2).

Aktem Notarialnym Rep A 7526/2010 sporządzonym w W. przed notariuszem W. A., pozwani M. J. (1) i B. J. z dniem 7 grudnia 2010 r. stali się właścicielami nieruchomości zlokalizowanej w miejscowości H., dla której Sąd Rejonowy w Piasecznie prowadzi księgę wieczystą o nr (...) oraz nieruchomości zlokalizowanej w miejscowości N., dla której Sąd Rejonowy w Piasecznie prowadzi księgę wieczystą o numerze (...) (KW k. 14-23).

M. J. (2) zaprzestał spłat raty kredytu 3 lutego 2015 r. Wobec niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków umowy kredytu nr (...), pismem z dnia 28 kwietnia 2015 r. powódka wezwała kredytobiorcę M. J. (2) do zapłaty zaległości w kwocie 17.784,34 zł oraz dalszych należnych odsetek naliczanych na bieżąco wg zmiennej stopy procentowej w stosunku rocznym w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania. Wezwanie zostało wysłane na adres (...) w W. – inny od adresu zamieszkania kredytobiorcy, który został podany w umowie kredytu, przy czym był to adres pod którym podejmował czynności w prawach prowadzonej działalności gospodarczej – adres Spółki, w której był zatrudniony. W dniu 21 maja 2015 r. prawidłowo awizowana przesyłka została zwrócona jako niepodjęta w terminie. (pismo k. 24, koperta k.25, historia operacji k. 74-77v).

Pismem z dnia 11 maja 2015 r. powódka wypowiedziała umowę kredytu nr (...) z dnia 7 lipca 2010 r. Pismo zostało wysłane na adres wskazany w umowie kredytu. Pismo zwrócono do nadawcy jako niepodjęte w terminie w dniu 8 czerwca 2015 r. i oświadczenie w tym zawarte zostało uznane na skutecznie doręczoną przez Bank stosownie do § 21 umowy, co skutkowało przyjęciem przez Bank, iż doszło do wypowiedzenia umowy stosownie do § 16 teże (wypowiedzenie umowy k. 147, koperta k. 148-149 ).

W dniu 19 października 2015 r. (data stempla) powódka złożyła do Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie wniosek o nadanie sądowej klauzuli wykonalności Bankowemu Tytułowi Egzekucyjnemu nr (...) z dnia 29 września 2015 r. (akta II Co 2609/15 wniosek k. 2, koperta k. 15).

Postanowieniem z dnia 4 listopada 2015 r. Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie w sprawie o sygn. akt II Co 2609/15 nadał klauzulę wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu z dnia 29 września 2015 r. nr (...) wystawionemu przez wierzyciela (...) Bank (...) spółkę akcyjną z siedzibą w W. przeciwko dłużnikowi M. J. (2) w całości, ustaleniem, iż wysokość egzekwowanej kwoty nie może przekroczyć 750.000,00 zł (postanowienie k. 72, BTE k.72v).

Postanowieniem z dnia 9 grudnia 2016 r. komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy-Woli w Warszawie M. P. w sprawie egzekucyjnej o sygn. akt Km 3988/16 w sprawie egzekucyjnej wszczętej z wniosku z dnia 20 maja 2016 r. wierzyciela (...) Bank (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. przeciwko dłużnikowi M. J. (2) umorzył postępowanie egzekucyjne wobec bezskuteczności egzekucji. W toku postępowania nie ustalono majątku, do którego można skutecznie skierować egzekucję. Postępowanie prowadzone zarówno z rachunków bankowych, jak i z wynagrodzenie z tytułu zatrudnienia w (...) S.A. z siedzibą w W. zostało umorzone. (postanowienie k. 132, wniosek akta Km 3988/16 k.1. postanowienie k. 27).

W konsekwencji powódka pismami z dnia 13 sierpnia 2018 r. wezwała B. J. i M. J. (1) jako dłużników rzeczowych do zapłaty kwoty 441.312,69 zł oraz dalszych należnych odsetek naliczanych na bieżąco według zmiennej stopy procentowej w stosunku rocznym w terminie 8 dni licząc od dnia doręczenia wezwań. Wezwania zwrócono jako niepodjęte w terminie w dniu 5 września 2018 r. (wezwanie k. 25, koperta k.26, wezwanie k. 27, koperta k. 28).

Postanowieniem z dnia 15 października 2018 r. komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym w Legionowie L. C. umorzył postępowanie egzekucyjne w sprawie Km 2351/18 z wniosku wierzyciela (...) Bank (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. przeciwko dłużnikowi M. J. (2) wobec bezskuteczności egzekucji. (postanowienie k. 73, Km 2351/18).

W dacie 05 lutego 2019 r. Bank wystawił wyciąg z ksiąg bankowych nr (...) uwidaczniającym na dzień wystawienia wyciągu zadłużenie pozwanych wynosiło łączną kwotę 452.574,86 zł , tj. kwotę 325.475,67 zł tytułem należności głównej, 127.099,19 zł tytułem nieskapitalizowanych odsetek umownych liczonych od 10 stycznia 2015 r. do 5 lutego 2019 r. ze wskazaniem dalszych należnych odsetek od dnia 6 lutego 2019 r. do dnia zapłaty, naliczanych od należności głównej w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego w stosunku rocznym (...), jednak nie więcej niż wysokość odsetek maksymalnych za opóźnienie, tj. dwukrotności sumy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych (wyciąg k. 7. K. 74 i n. historia operacji na koncie kredytowym ).

Na datę zamknięcia rozprawy zobowiązania M. J. (2) w stosunku do Banku nie zostało uregulowane. Nie doszło też do pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego uzyskanego przez powodowy Bank przeciwko kredytobiorcy

Bank nie ponowił wezwań, wniósł natomiast do tutejszego Sądu pozew o zapłatę, domagając się od pozwanych zapłaty solidarnie, bowiem nabyli ono własność nieruchomości na których zabezpieczono roszczenie banku do małżeńskiej wspólności ustawowej.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wskazanych wyżej dowodów oraz niekwestionowanych twierdzeń stron. Sąd dał wiarę dokumentom urzędowym i prywatnym na okoliczności określone dyspozycjami art. 244 i 245 k.p.c., w szczególności dowody z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Północ o sygnaturze II Co 2609/15, Bankowego Tytułu Egzekucyjnego nr (...) oraz orzeczenia w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności BTE, dokumentów znajdujących się w aktach postępowań egzekucyjnych Km 3988/16 i Km 2351/18 oraz dokumentów złożonych do akt sprawy na okoliczność faktu rozliczeń pomiędzy stronami, wynikających z umowy o kredyt nr z dnia 7 lipca 2010 r., istnienia lub nieistnienia zadłużenia pozwanych wobec powódki. Dokumenty te w przeważającej mierze nie zostały złożone w oryginale, lecz kserokopiach, natomiast w ocenie Sądu brak jest podstaw by uznać, że nie stanowią wiernego odzwierciedlenia ich treści.

### **Sąd Okręgowy zważył co następuje:**

Roszczenie powódki należało uwzględnić w części.

Zgodnie z art. 69 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. prawo bankowe (Dz. U Nr 140 poz. 939 ze zm.) przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. Poza sporem jest także kwestia przekazania przez Bank do dyspozycji kredytobiorcy – M. J. (2) kwoty 500.000 złotych. Nie budzi też wątpliwości w świetle zaofiarowanych dowodów, iż kredytobiorca nie wywiązywał się z umowy i z tego powodu Bank podjął kroki zmierzające do wyegzekwowania należności najpierw od kredytobiorcy, a następnie od dłużników rzeczowych. W dacie zamknięcia rozprawy pozwani byli współwłaścicielami nieruchomości obciążonych hipotekami na rzecz Banku na zasadach wspólności łącznej (małżeńska wspólność ustawowa; wgląd do elektronicznej księgi wieczystej). Poza sporem jest także fakt, wynikający z umowy, iż M. J. (2) zobowiązany był do zwrotu na rzecz Banku wszelkich należności wynikających z zawartej umowy kredytowej do 07 lipca 2020 r.

Zatem drugorzędne znaczenie ma zarzut pozwanych, iż nie doszło do skutecznego wypowiedzenia dłużnikowi głównemu umowy – wobec niezachowania przez Bank przewidzianego umową trybu (wezwanie do zapłaty przesłano na adres niewskazany przez kredytobiorcę), zaś przy wypowiedzeniu umowy skorzystano z trybu przewidzianego § 21 umowy, w sytuacji, gdy fizycznie M. J. (2) nie odebrał kierowanej do niego przesyłki.

Z kolei art. 65 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz. U. Nr 19 poz. 147 ze zm.) w celu zabezpieczenia oznaczonej wierzytelności wynikającej z określonego stosunku prawnego można nieruchomości obciążyć prawem, na mocy którego wierzyciel może dochodzić zaspokojenia z nieruchomości bez względu na to, czyją stała się własnością, i z pierwszeństwem przed wierzycielami osobistymi właściciela nieruchomości. Stosownie do art. 69 cytowanej ustawy hipoteka zabezpiecza mieszczące się w sumie hipoteki roszczenia o odsetki, oraz o przyznane koszty postępowania, jak również inne roszczenia o świadczenia uboczne, jeżeli zostały wymienione w dokumencie stanowiącym podstawę wpisu hipoteki do księgi wieczystej.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do zarzutu przedawnienia roszczenia podniesionego przez pozwanych wskazać należy, iż zgodnie zaś z art. 77 powoływanej ustawy o księgach wieczystych i hipotece, przedawnienie wierzytelności zabezpieczonej hipoteką nie narusza uprawnienia wierzyciela hipotecznego do uzyskania zaspokojenia z nieruchomości obciążonej. Przepisu tego nie stosuje się do roszczeń o świadczenia uboczne.

W kolejnym zarzucie pozwani zakwestionowali istnienia samej należności, jak i wymagalność zobowiązania dłużnika osobistego M. J. (2). W stosunku do Banku.

W niniejszej sprawie powódka w żądaniu pozwu dochodziła kwoty łącznej 452.574,86 zł, na którą składała się kwota 325.475,67 zł tytułem należności głównej w postaci niespłaconego kapitału wymagalnego kredytu dochodzonego na podstawie Bankowego Tytułu Egzekucyjnego (BTE) Nr (...) wydanego dnia 29 września 2015 r. oraz kwoty 127.099,19 zł tytułem odsetek umownych liczonych od dnia 10 stycznia 2015 r. do dnia 5 lutego 2019 r., wraz z umownymi odsetkami liczonymi od kwoty 325.475,67 zł od dnia 6 lutego 2019 r. do dnia zapłaty z ograniczeniem odpowiedzialności pozwanych B. J. i M. J. (1) do egzekwowania tej należności z obciążonych hipotekami nieruchomości położonej w miejscowości H., dla której Sąd Rejonowy w Piasecznie IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...) oraz nieruchomości położonej w miejscowości N., dla której Sąd Rejonowy w Piasecznie IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...).

Instytucję Bankowego Tytułu Egzekucyjnego przed zmianami wprowadzonymi dnia 1 sierpnia 2016 r. regulowały przepisy art. 96-98 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo Bankowe (Dz. U. Nr 140, poz. 939 ze zm.). Rozważając problematykę niniejszego postępowania uwadze Sądu nie mógł ująć fakt, iż Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 14 kwietnia 2015 r. w sprawie o sygnaturze P 45/12 orzekł, że art. 96 ust. 1 i art. 97 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo Bankowe są niezgodne z art. 32 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, zaś wymienione przepisy tracą moc obowiązującą z dniem 1 sierpnia 2016 r. Trybunał Konstytucyjny pozostawił czasowo w systemie prawa art. 96 ust. 1 i art. 97 ust. 1 Prawa Bankowego, gdyż natychmiastowe ich wyeliminowanie mogłoby spowodować stan wtórnej niekonstytucyjności, większej niż wywoływana przez te przepisy. Z tych względów Trybunał Konstytucyjny uznał za konieczne pozostawienie w systemie art. 96 ust. 1 i art. 97 ust. 1 prawa bankowego argumentując, iż odmowa stosowania tych przepisów w okresie odroczenia, dopóki ustawodawca na nowo nie określi relacji między bankiem i klientem będącym dłużnikiem, mogłaby prowadzić do naruszenia praw konstytucyjnych samych banków, jak i tych pozostałych klientów banku, którzy powierzyli mu depozyty. Nadto należy wskazać na stanowisko Sądu Najwyższego, który orzekł, iż po utracie z dniem 1 sierpnia 2016 r. mocy obowiązującej przez przepisy art. 96 ust. 1 i art. 97 ust. 1 p.b., bankowy tytuł egzekucyjny wystawiony przed tą datą, w stosunku do którego przed 1 sierpnia 2016 r. wystąpiono o nadanie klauzuli wykonalności, zachowuje skuteczność i po zaopatrzeniu w klauzulę wykonalności może stanowić podstawę egzekucji (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 maja 2017 r., sygn. akt II CSK 440/16, Lex nr 2333028).

Mając na względzie powyższy stan prawny oraz fakt, iż Bankowy Tytuł Egzekucyjny Nr (...) wydany przez (...) Bank (...) spółkę akcyjną z siedzibą w W., będący istotną częścią poniższych rozważań został wydany w dniu 29 września 2015 r., zaś wniosek o nadanie bankowemu tytułowi egzekucyjnemu został wniesiony do Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie w dniu 19 października 2015 r., należało przyjąć, iż w niniejszej sprawie zastosowanie znajdą przytoczone we wcześniejszych rozważaniach art. 96 i 97 Prawa Bankowego (p.b.). Zgodnie z art. 96 ust. 1 p.b. na podstawie ksiąg banków lub innych dokumentów związanych z dokonywaniem czynności bankowych banki mogą wystawiać bankowe tytuły egzekucyjne. Zgodnie zaś z treścią art. 97 ust. 1 p.b. bankowy tytuł egzekucyjny może być podstawą egzekucji prowadzonej według przepisów kodeksu postępowania cywilnego po nadaniu mu

przez sąd klauzuli wykonalności wyłącznie przeciwko osobie, która bezpośrednio z bankiem dokonywała czynności bankowej albo jest dłużnikiem banku z tytułu zabezpieczenia wierzytelności banku wynikającej z czynności bankowej i złożyła pisemne oświadczenie o poddaniu się egzekucji oraz gdy roszczenie objęte tytułem wynika bezpośrednio z tej czynności bankowej lub jej zabezpieczenia.

Jak już wcześniej wskazano, Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Północ w W. postanowieniem z dnia 4 listopada 2015 r. nadał klauzulę wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nr (...) z dnia 29 września 2015 r. wystawionemu przez wierzyciela (...) Bank (...) spółkę akcyjną z siedzibą w W. przeciwko dłużnikowi M. J. (2) w całości, z tym że wysokość egzekwowanej kwoty nie może przekroczyć 750.000,00 zł (k.72). Nie budzi wątpliwości, iż w oparciu o przedmiotowy tytuł prowadzone były egzekucje w sprawach Km 3988/11 oraz Km 2351/18, które jako bezskuteczne nie zakończyły się zaspokojeniem wierzytelności powódki. Na datę zamknięcia rozprawy nie zapadło żadne rozstrzygnięcie, na mocy którego przedmiotowy tytuł wykonawczy zostałby pozbawiony wykonalności w całości lub w części. Do akt sprawy dołączono również historię obrotów na koncie kredytowym (wydruk z 17/06/2020 r.) na dowód, iż od daty zaopatrzenia BTE sądową klauzulę wykonalności nie doszło do spłaty kapitału i pomniejszego dochodzonej z tego tytułu należności.

W ocenie Sądu powódka w sposób dostateczny udowodniła, iż przysługuje jej roszczenie o zwrot kapitału kredytu w kwocie dochodzonej pozwem – jako należności głównej, tj. kwoty 325.475,67 zł wraz z odsetkami umownymi od dnia następnego po zakończeniu umowy, tj. od 11 lipca 2020 r, nie wykazała zaś przysługującego jej roszczenia z tytułu odsetek umownych liczonych od dnia 10 stycznia 2015 r. do dnia 5 lutego 2019 r. w kwocie 127.099,19 zł..

W pierwszej kolejności należy wskazać, iż z dokumentów złożonych w sprawie (k.24, 72, akta II Co 2609/15, Km 3988/16 oraz Km 2351/18) wynika, iż dłużnikowi M. J. (2) pozostał do spłaty kapitał kredytu dochodzony pozwem. W orzecznictwie wskazuje się, iż powołane przez stronę dowody z określonych dokumentów załączonych do pozwu lub innego pisma procesowego w formie niepoświadczonych kserokopii wprawdzie nie stanowią dowodów z dokumentów, o których mowa w art. 244 i art. 245 k.p.c., nie są jednak pozbawione mocy dowodowej, w rozumieniu art. 232 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 lutego 2019 r., sygn. akt II PK 12/18). W związku z powyższym należy wskazać, iż zgodnie z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Natomiast zgodnie z poglądem przedstawianym w orzecznictwie, ciężar udowodnienia (onus probandi) pozwala rozstrzygnąć sprawę merytorycznie, także wówczas, gdy sąd nie zdołał w ogóle (w pewnej części) wyjaśnić stanu faktycznego sprawy. Wówczas konsekwencje procesowe tego ponosi strona, na której dowód spoczywał. Skutkiem braku wykazania przez stronę prawdziwości twierdzeń o faktach istotnych dla sprawy jest tylko to, że twierdzenia takie zasadniczo nie będą mogły leżeć u podstaw sądowego rozstrzygnięcia. Strona, która nie udowodni przytoczonych twierdzeń, utraci korzyści, jakie uzyskalaby aktywnym działaniem. (tak wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z 18 czerwca 2020 r., sygn. akt III AUa 156/19, wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 28 listopada 2019 r., sygn. akt I AGa 50/19).

Biorąc pod uwagę, iż w niniejszej sprawie powódka nie wykazała, aby dłużnikowi M. J. (2) została skutecznie wypowiedziana umowa kredytu nr (...) z dnia 7 lipca 2020 r, bowiem pismo z dnia 28 kwietnia 2015 r. stanowiące wezwanie do zapłaty i wypowiedzenie warunków spłaty umowy zostało wysłane na adres przy ul. (...) w W., zatem na adres odmienny od podanego w umowie o kredyt zawartej między powódką a dłużnikiem M. J. (2). Wypowiedzenie zostało wysłane pod adres jednej ze spółek, w której działał dłużnik (k.24-24a). Wprawdzie powódka w trakcie postępowania próbowała wykazać, iż na adres dłużnika wskazany w umowie kredytu wysłano wypowiedzenie umowy datowane na dzień 11 maja 2015 r., niemniej jednak z dokumentów przedstawionych po ponownym otwarciu rozprawy nie wynika, aby wypowiedzenie zostało prawidłowo doręczone albowiem na złożonym środku dowodowym w postaci kserokopii koperty (k.148) nie widnieje adres, na który została wysłana przesyłka, zaś na kserokopii potwierdzenia odbioru (k.149) nie widnieje data odbioru bądź zwrotu przesyłki, ponadto dokumentu nie opatrzone numerem nadawczym. Na marginesie należy wskazać, że chociaż strona była reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika w osobie adwokata, wymienione środki dowodowe nie zostały opatrzone klauzulą zgodności z

oryginałem. W świetle powyższego Sąd uznał, iż powódka nie wykazała w sposób dostateczny i przekonujący, aby wypowiedzenie umowy zostało skutecznie doręczone dłużnikowi M. J. (2).

Jednakowoż w oparciu o zebrany w trakcie postępowania materiał dowodowy, Sąd stanął na stanowisku, iż niewątpliwie w dniu 7 lipca 2010 r. została zawarta umowa kredytu nr (...) pomiędzy powódką a M. J. (2) na okres 120 miesięcy. Zgodnie z harmonogramem spłat kredytu, wierzytelność należało spłacić wraz z odsetkami w dniu 10 lipca 2020 r. w łącznej kwocie 742.987,68 zł (k.11v). Fakt, iż w dniu 3 lutego 2015 r. nastąpiło zaprzestanie spłaty przez dłużnika rat kredytu nie zmienia okoliczności, iż na datę, w której wystąpiono z roszczeniem w niniejszej sprawie i na datę orzekania, przedmiotowa umowa o kredyt nr (...) wygasła, niezależnie od tego, czy została skutecznie wypowiedziana przez bank, czy też nie. Zgodnie z postanowieniami umowy dłużnik powinien spełnić świadczenie w całości w dniu 10 lipca 2020 r., natomiast tego nie uczynił. Wobec powyższego należność główna w kwocie 325.475,67 zł została zasądzona wraz z dalszymi odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego w stosunku rocznym, jednak nie wyższej niż wysokość odsetek maksymalnych za opóźnienie, tj. dwukrotności sumy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5, punktów procentowych od dnia następnego po zakończeniu umowy gdyby była ona realizowana, tj. od dnia 11 lipca 2020 r. Pozwani nie wykazali bowiem, aby dłużnik – ich syn, zwrócił kapitał pożyczki w większym zakresie niż wynikało to z twierdzeń powoda. Samo tylko zaprzeczenie – bez wykazania jakiegokolwiek aktywności dowodowej (łącznie z niestawieniem się celem złożenia zeznań w charakterze strony) nie może zostać uznane za skuteczne podważenie dokumentów zaofiarowanych przez powodowy Bank, lub też kopii takich dokumentów. Powodowa Spółka wezwała pozwanych do zapłaty i chociaż nie zapoznali się oni z treścią korespondencji, która po prawidłowej awizacji została zwrócona nadawcy, jednak mieli obiektywną możliwość uczynienia tego w toku postępowania w niniejszej sprawie.

Stosownie do § 13 umowy kredytowej zabezpieczenie spłaty kredytu stanowiły nieruchomości stanowiące obecnie własność pozwanych w wyniku ich nabycia od syna, będącego dłużnikiem osobistym Banku – ich legitymacja bierna nie budzi wątpliwości. Niewątpliwie też w dacie złożenia odpowiedzi na pozew w niniejszej sprawie mieli oni faktyczną możliwość skonstatowania, iż Bank domaga się zaspokojenia swoich roszczeń do wysokości hipotek ustanowionych zarówno celem zaspokojenia roszczeń kapitałowych, jak i odsetek (vide treść wpisanych hipotek), nawet jeśli wcześniej nie odbierali kierowanej na adres ich zamieszkania korespondencji do dłużnika osobistego (których wskazał w umowie kredytowej ten właśnie adres) ani kierowanej do nich korespondencji. Taka postawa nie może uniemożliwić wierzycielowi hipotecznemu realizacji jego uprawnień. Jeżeli oświadczenie wierzyciela w sprawie wypowiedzenia doręczono tylko właścicielowi obciążonej nieruchomości, a nie doręczono dłużnikowi osobistemu, właściciel nie może twierdzić, że jego odpowiedzialność z tytułu hipoteki nie uległa jeszcze aktualizacji. Oświadczenie takie nie wymaga szczególnej formy. Doręczenie przez sąd właścicielowi obciążonej nieruchomości odpisu pozwu wierzyciela można uznać za równoznaczne z doręczeniem mu oświadczenia w sprawie wypowiedzenia (vide J. P., w System prawa prywatnego, t. 4, wyd. 3, s. 685, SA w S. z 07/02/2013 r., I ACa 796/12). Nadto w okolicznościach faktycznych niniejszej sprawy oświadczenie takie należy uznać za zbędne.

Nadto ratio legis art. 77 stanowi wzmocnienie pozycji prawnej wierzyciela hipotecznego w stosunku do właściciela nieruchomości obciążonej i jak już wcześniej wskazano czyni chybionym zarzut przedawnienia w zakresie roszczenia głównego, podniesiony przez pozwanych. Zważywszy, iż Sąd stanął na stanowisku, iż odsetki umowne winny być zasądzone od dnia następnego po upływie terminu wykonania umowy, tj. od 11 lipca 2020 r. – zarzut przedawnienia należności akcesoryjnych jest bezprzedmiotowy.

W przedmiocie odsetek zasądzonych orzeczono na podstawie art. 481 § 1 i 2<sup>1</sup> k.p.c.

Zważywszy powyższe w pozostałym zakresie powództwo podlegało oddaleniu.

Zawarte w pozwie i w późniejszych pismach twierdzenia i powołane tam dowody są niewystarczające do uwzględnienia powództwa w zakresie w jakim dotyczy, jak to określiła powódka, „nieskapitalizowanych odsetek”. Powód poprzestał w tej kwestii na powołaniu stosunku prawnego, z którego te roszczenia miałyby wynikać. Wobec stanowiska strony pozwanej, to jest podniesienia zarzutu niewykazania roszczeń co do zasady i wysokości, niezbędne było wykazanie

przez powoda oraz przytoczenie twierdzeń odnośnie tego w jakich kwotach, od jakich dat oraz zgodnie z jakimi stopami procentowymi naliczone zostały odsetki objęte roszczeniem pozwu o odsetki umowne w kwocie 127.099,19 zł. Wobec tego, iż powódka w żaden sposób nie wykazała, w jaki sposób miałyby być naliczane powyższe odsetki umowne, Sąd nie miał możliwości oceny zasadności powództwa w tym zakresie. Ani z pozwu, ani z żadnego z dołączonych do niego dokumentów, nie wynika bowiem początkowa data naliczania tych odsetek, jak i kwota lub kwoty, od których były one naliczane, okres przez który miało to miejsce, ani charakter odsetek. Jak wynika z samego pozwu, dłużnik M. J. (2) dokonywał wpłat z tytułu umowy kredytu, jednakże wpłaty nie wystarczyły na zaspokojenie całości roszczeń powoda. Nie wiadomo jednak jak wpłaty te zostały zaliczone przez wierzyciela. Zaliczenie wpłaty na poczet należności głównej ma bowiem znaczenie dla daty oraz kwoty od której mogą być naliczane dalsze odsetki kapitałowe, oraz odsetki za opóźnienie. Na sądzie bowiem spoczywa obowiązek dokonania oceny prawnej żądania pozwu. W jej ramy wchodzi, w szczególności, ocena istnienia uprawnienia powoda do żądania odsetek w konkretnej, podanej w pozwie wysokości. Podkreślić należy, iż ocena ta dokonywana jest nie tylko z punktu widzenia stosownych postanowień umownych, ale również z perspektywy przepisów bezwzględnie obowiązujących, dotyczących dopuszczalnej maksymalnej stopy procentowej odsetek wynikających z czynności prawnej (art. 359 § 2<sup>1</sup> k.c.). Okoliczność, iż postanowienia umowne nie budzą z tego punktu widzenia wątpliwości, nie oznacza jeszcze, iż konkretna kwota odsetek, wliczona do żądania głównego pozwu, pozostaje w zgodzie z tymi przepisami. Ponieważ powódka nie wskazała jak wyliczyła konkretną kwotę odsetek, czyli od jakiej kwoty zadłużenia i przez jaki okres naliczała te odsetki, ocena ta jest niemożliwa, w związku z powyższym powództwo w tym zakresie należy uznać za nieudowodnione.

O kosztach rozstrzygnięto na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 102 k.p.c. uznając, iż powód uległ w nieznacznej części, dlatego całością uiszczonych kosztów postępowania w kwocie 31.143 zł na którą złożyły się: uiszczona opłata od pozwu w wysokości 20.343 zł., oraz koszty zastępstwa procesowego w wysokości 10.800 zł obciążono pozwanych.

Pozwanych nie obciążono nieuiszczoną przez powoda częścią opłaty od pozwu w kwocie 2.286 złotych, nie nakazując jej pobrania na rzecz Skarbu Państwa.

## ZARZĄDZENIE

(...)